

REGIONAL PLAN FOR KLIMA OG ENERGI

HANDLINGSPROGRAM 2018

Regional plan for klima og energi

Handlingsprogram 2018

Innsatsområde 1: Mer produksjon av fornybare energiresurser

Strategi 1: Støtte teknologiutviklingen

Initiativansvar:
 Invitere aktuelle aktører til møte og avklare konkretisering, gjennomføring og prosjektansvarlig.

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
1.1 Etablere innovative nettverk/tenketanker	<p>2020: Det er etablert (eller forsterket) minst to nettverk/tenketanker som har bidratt til ny kunnskap og konkrete løsninger. Disse løsningene har økt verdiskapingen i deltakende bedrifter.</p> <p>2018: Kartlegging av grunnlaget for eventuell klyngesatsing innen sirkulærøkonomi er gjennomført og besluttet om. Også eventuelt annen satsing på klynger er vurdert. Minst en klynge er startet opp eller eksisterende er forsterket.</p>	Utrede muligheter for klyngesatsing og konkludere. Invitere spesielt kompetente miljøer med ulike faglig kompetanse som en kjerne. Bygge ut ett eller flere nettverk etter hvert. Kople disse opp mot regionale, nasjonale og internasjonale FoU-programmer.	Vestfold fylkeskommune

Strategi 2: Bistå næringer i utviklingen av fornybar energi

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
1.2 Legge til rette for økt bruk av sol-energi i relevante yrkesbygg/landbruksbygg.	<p>2020: Det er vanlig at yrkesbygg varmes og kjøles med solstrøm og solvarme.</p> <p>2018: Med bakgrunn i gjennomført forprosjekt i landbruket vurdere og eventuelt igangsette videre arbeid med de neste fasene.</p>	Samarbeid mellom FoU-miljø, solenergibedrifter og bønder. Kurs, teknologiutvikling, læring, formidling.	Vestfold Bondelag
1.3 Bidra til videreutvikle verdikjeden for biogass i regionen.	<p>2020: Realisere regionens potensialet for verdiskaping og reduksjon i utslipp av klimagasser, gjennom å støtte opp under produksjonen av energi fra gjødsel, slam og organisk avfall.</p> <p>2018: Følge opp arbeidet i Biogass Oslofjord med tilhørende aktivitetsprogram.</p>	Videreføre samarbeidet i Biogass Oslofjord, og styrke nettverket bl.a. ved å invitere inn flere aktører.	Vestfold fylkeskommune

Innsatsområde 2: Redusere utslipp fra vegtrafikken

Strategi 1: Redusere bruk av bil og gjøre kollektivtrafikk, sykkel og gange mer attraktivt

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
2.1 Kampanje for å redusere utslipp av klimagasser fra arbeidsreiser i Vestfold	2018: Inngå partnerskapsavtale med minst 15 virksomheter om å gjennomføre tiltak som fører til at færre arbeidsreiser foregår med alenekjøring i bil.	Etablere samarbeid med kommune, arbeidsgiver- og arbeidstaker organisasjonene om satsningen. Invitere inn kollektivselskap og i samarbeid med disse aktørene planlegge kampanjen. Finne fram til de mest «modne» arbeidsplassene og inngå partnerskapsavtaler med dem.	Vestfold fylkeskommune

Ytterligere mål og tiltak for denne strategien finnes i Regional plan for bærekraftig arealpolitikk, Handlingsprogram for fylkesvegnettet som prioriterer sykkel, samt fylkeskommunens resultatmål på samferdselsområdet i budsjett 2015 og økonomiplan 2016 – 2019. (Se plandokumentet for mer informasjon)

Strategi 2: Forsterke klimahensyn i areal og transportplanlegging

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
2.2 Styrke kommunenes oppfølging av Regional plan for bærekraftig arealpolitikk.	2020: Planen brukes mer aktivt i kommunene. Erfaringer innarbeides i rulleringen av planen. 2017: Målet ivaretas gjennom arbeidet med RPBA:	Kompetanseutvikling i nettverk. Samarbeid mellom kommunene. Evaluering av kommuneplanenes arealstrategi.	Vestfold fylkeskommune
2.3 Plan for lokalisering av energistasjoner i Vestfold.	2018: 1.Følge opp mulighetsstudien for energistasjoner gjennom å kommunisere denne bedre til kommunene og derigjennom bidra til at kommunene avsetter aktuelle områder til formålet. 2. Bidra til etablering av 1 til 2 fyllestasjoner for flytende biogass for tungtransport langs E 18.	Samarbeid mellom private bedrifter, energileverandører og offentlige myndigheter om konkrete lokaliseringer.	Vestfold fylkeskommune
2.4 Framtidsrettet innovativ persontransport	2018: Utrede mulighetene for å utvikle framtidsrettede og innovative knutepunkt med bruke av ny teknologi, f.eks. autonome løsninger.	Samordne dette tiltaket med den større satsning som er igangsatt på innovativ autonom transport i det samme geografiske området (Horten – Skoppum – HSN). Etablere et samarbeid mellom kommune, kollektivselskap, vegvesenet, og virksomheter/institusjoner for økt kollektivtilbud (eventuelt også sykkel/gange) med bruke av ny teknologi, f.eks. autonome løsninger.	Vestfold fylkeskommune

Strategi 3: Økt bruk av fornybar energi til biler, busser og godstransport

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
2.5 50% av offentlige tjenestebiler skal være utslippsfrie innen 2020. FM/VFK	2020: Halvparten av alle offentlige tjenestebiler i Vestfold er utslippsfrie innen 2020. 2018: Gjennomføre temadager som fokuserer på el/biogass-bil og offentlige innkjøp og andre motivasjonstiltak som synliggjort gode eksempler på samarbeid og innkjøpspraksis.	Temadager som fokuserer på el/biogass-bil og offentlige innkjøp.	Vestfold Klima og Energiforum og Vestfold fylkeskommune
2.6 Mer gods over på jernbane.	2025: En større andel av godset i 2025 går med jernbane.	Støtte opp om tiltak i Plan for intermodal godstransport som sikrer økt jernbanetransport, og støtte opp under arbeidet med ny regional plan for transport.	Vestfold fylkeskommune
2.7 Flere fossilfrie drosjer.	2020: Drosjenæringen i Vestfold har redusert sine klimagassutslipp med 20% 2018 Produsere beslutningsgrunnlag for å stille eventuelle krav til drosjer. På bakgrunn av dette utarbeide politisk sak om konkrete krav, sanksjonering og tilrettelegging for nødvendig infrastruktur.	I samarbeid med drosjenæringen utrede mulighetsrommet for å redusere utslippet fra drosjene.	Vestfold fylkeskommune

Innsatsområde 3: Utvikle flere energieffektive bygg

Strategi 1: Mer energieffektiv drift av eksisterende yrkesbygg

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
3.1 Mer bevissthet og økt kompetanse om energisparing i bygg og anlegg	2020: EUs mål er oppfylt. I eksisterende bygningsmasse, anlegg og veibelysning er det gjennomsnittlig spart minst 20% energi innen 2020.	Kompetanseutvikling og kunnskapsdeling, sette klare innsparingsmål for de enkelte bygg og anlegg i Vestfold, etablere løpende oppdatering av resultater og en årlig energisparingspris. Driftsansvarlige i offentlige bygg får oppdatert kunnskap og et tilstrekkelig grunnlag for å sette i verk tiltak.	Vestfold klima- og Energiforum

Strategi 2: Samarbeide bedre om gode energiløsninger i nye bygg

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
3.2 Pilotprogram for økt samarbeid.	2020: Nye og bedre samarbeidsmåter er etablert som normal rutine i den tidlige fasen. Aktørene fornyer sin kunnskap om energieffektive løsninger kontinuerlig. Det er bygget flere ulike demonstrasjonsbygg som gir viktig informasjon og inspirasjon til fagfolk. 2018: Følge opp arbeidet i nettverket for byggeri med tilhørende aktivitetsprogram.	Drift av nettverk, kurs, planlegging og bygging av ulike demonstrasjonsbygg og erfaringsformidling.	Vestfold klima- og Energiforum

Innsatsområde 4: Støtte kommunenes innsats for klimatilpasning

Strategi 1: Øke kommunenes oppmerksomhet og kompetanse på klimatilpasning

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
4.1 Klimatilpasningstiltak tydeligere inn i kommunale planer og budsjetter.	2020: Alle kommuner har innarbeidet de viktigste tiltakene for klimatilpasning i budsjettet.	Kurs- og kompetanseutviklingstiltak for politikere og administrasjonen. Nettverk mellom kommuner for å utveksle erfaringer og gode eksempler. Fylkesmannen og fylkeskommunen har ansvar og sentrale roller, begges aktive deltakelse er nødvendig.	Fylkesmannen
	2018: Drifte nettverk for arbeidet med overvann i kommunene.		

Strategi 2: Forbedre kommunenes tilrettelegging for klimatilpasning i landbruket

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
4.2 Kompetanse-utviklingsprogram: Bedre klimatilpasset landbruk.	2020: Flertallet av gårdene i Vestfold har satt i verk forebyggende tiltak og har også planer for eller gjennomført tiltak som kan utnytte gunstige vekstbetingelser. Alle kommuner har blitt dyktigere som veiledere i planlegging og gjennomføring av klimatilpasningstiltak.	Kurs- og kompetanseutviklingstiltak som både bønder og kommuner deltar i. Lokale nettverk. Veiledning fra fylkeskommune og fylkesmann.	Fylkesmannen i Vestfold

Innsatsområde 5: Utvikle felles kompetanse, finansiering og samhandling

Strategi 1: Offentlige innkjøp skal stimulere til grønn innovasjon

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
5.1 Utrede aktuelle områder og kriterier for innovative og grønne innkjøp.	2020: Øke innovasjonseffekten av offentlig anskaffelse, stimulere til økt konkurranse, regional næringsutvikling og innovasjon, og slik legge til rette for mer behovsrettede produkter og tjenester. Tiltakene skal bidra til fremtidsrettede miljøvennlige løsninger.	Delta i det nasjonale og regionale (Buskerud, Vestfold og Telemark) programmet for leverandørutvikling som er et samarbeid mellom NHO, KS og DFI. Kurs/nettverk for å drøfte hvordan dette kan implementeres i innkjøpsrutinene. Fokus på fylkeskommunens egne anskaffelser.	Vestfold fylkeskommune

Strategi 2: Styrke kommunenes klima- og energiplanlegging

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
5.2: Klima- og energiplanene: Nettverk for økt kompetanse og gjennomføringskraft.	2020: Kommunene har utviklet klima- og energiplaner med tydeligere mål og prioriteringer, og disse er innarbeidet i kommunenes øvrige styringsstruktur. Kommunene samarbeider om felles utfordringer. Flere tiltak enn tidligere er gjennomført.	Vestfold kommunens Klima- og Energinettverk. Sikre at felles kunnskapsgrunnlag jevnlig oppdateres og brukes av kommunene.	Vestfold Klima- og Energiforum og Vestfold fylkeskommune

Strategi 3: Øke befolkningens kunnskap om klimaspørsmål

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
5.3 Bidra til oppbygging av kompetansesentre om verdikjeder for naturressurser, kretsløps-tenkning og klimapåvirkning.	2020. Det er etablert samarbeid mellom flere etablerte kompetansesentre i fylket og dette har økt attraktiviteten og antall brukere for alle sentrene. 2018. Det er etablert et kompetansesenter som viser praktiske løsninger på hvordan avfallsstrømmer kan utnyttes for gjenvinning av næringsstoffer, produksjon av fornybar energi, gjenbruk av materialer og gjenvinning av naturressurser. Det er utviklet et godt pedagogisk tilbud for grunnskolen og videregående skole, med mulighet for FoU-oppgaver. Planer for etablering av et kompetansesenter for bygg i forbindelse med nye Horten vgs. er utarbeidet og første fase for etableringen er besluttet.	Samarbeid mellom skolemyndigheter, aktører i avfallsbransjen, landbruksnæringen og gartnerinæringen, m.fl. og se på mulighetene for å samarbeid mellom flere etablerte kunnskapsentre i fylket.	Vestfold Avfall og Ressurs og Vestfold fylkeskommune

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
5.4 Innføre klimaregnskap som også bidrar til tiltak for fylkeskommunens virksomheter. *)	2021. Vestfold og Telemark fylkeskommune har innført klimaregnskap som bidrar til tiltak for 75% av sine virksomheter.	Fylkeskommunene finner fram til en egnet metode og et system for klimaregnskap som også bidrar til tiltak, og den planlagte gjennomføringen vedtas med finansiering.	Vestfold fylkeskommune

Strategi 4: Synliggjøre eksisterende virkemidler og vurdere nytt klima- og miljøfond

Tiltak	Mål	Viktigste innsats	Initiativansvar
5.5 Videreføre tilskuddsordningen for klima og energi.	2018: Tilskuddsordning for klima og energitiltak videreføres.	Evaluere og forbedre tilskuddsordningen, eventuelt endre formål og retningslinjer. Gjøre tilskuddsordningen kjent hos målgruppen.	Vestfold fylkeskommune
5.6 Bistå næringslivet i bedre tilpasning til lavutslippssamfunnet.	2020: Næringslivet i Vestfold framstår med en rekke bedrifter som har tilpasset driften ved å utnytte all restproduksjon og effektivisert ressursbruken og/eller har innrettet produktene/tjenestene sine i forhold til nye grønne markedsmuligheter. 2018: Tilby næringslivet en «Grønn rådgiver» som kan bistå med en bedre tilpasning til nye grønne markeder.	Ansette en ekstern konsulent som kan bistå næringslivet i å oppnå målsetningen for 2020.	Vestfold fylkeskommune

*) Tiltak 5.4 er satt opp med forbehold om at HKEN gir sin tilslutning til dette. Det blir lagt fram egen sak for HKEN i april om at verbalforslag fra 2016 som gjelder innføring av klimaregnskap for alle fylkeskommunens virksomheter, gis et tillegg om at klimaregnskapene også skal bidra til tiltak og at klimaregnskap gjennomføres også i Telemark.